

Framtidsplan 2023–2025

För Gnesta kommun

Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslutad	2022-12-19
Senast reviderad	Välj datum
Giltig till	Tills vidare
Dokumentansvarig	Ekonomichef
Diarienummer	KS.2022.385

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Invånarna i fokus	4
Gnesta kommuns styrmodell.....	5
Politisk överenskommelse för Gnesta kommun 2023–2026	6
Barn, utbildning och unga	6
Aktivt pensionärliv och en god omsorg om våra äldre.....	7
Bygga, bo och pendla i en attraktiv miljö.....	7
Föreningsliv och fritid.....	7
En tryggare kommun	8
Näringsliv och företagande.....	8
Kompetens och utveckling	8
Kommunkoncernens ekonomi och styrning	8
Fullmäktiges inriktningsmål	9
En attraktiv kommun	10
Fler välmående och växande företag	12
En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat.....	13
En trygg vård och omsorg av hög kvalitet.....	14
En effektiv och proaktiv organisation	16
Planeringsförutsättningar	18
Ekonomiska förutsättningar.....	18
Befolkningsutveckling.....	19
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	20
Kommunens finansiella mål.....	20
Gnesta kommuns ekonomiska läge	22
Prognos 2022	22
Budget 2023–2025.....	23
Budgetmodell	23
Förändringar av nämndernas budgetramar 2022 – 2023.....	24
Finansiell utveckling 2022–2025	28
Driftredovisning	28

Investeringsbudget.....	29
Exploateringsbudget	31
Bilaga 1: Indikatorer	33
En attraktiv kommun	33
Fler välmående och växande företag	34
En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat.....	34
En trygg vård och omsorg med hög kvalitet.....	34
En effektiv och proaktiv organisation	35

Invånarna i fokus

Vårt gemensamma löfte och överenskommelse för mandatperioden 2023-2026 är att våra medborgare och företagare, nya som befintliga, ska vara i fokus.

Vi går in i mandatperioden med uppkavlade armar och med vetskap om att det kommer krävas mycket arbete när våra vallöften ska levereras till Gnesta kommuns invånare samtidigt som utmaningarna blir allt fler med hög inflation och en annalkande lågkonjunktur. För att kunna möta de utmaningar som kommunen står inför, krävs en långsiktig planering och breda överenskommelser.

Vi vill att hela vår kommun ska utvecklas och växa, en viktig del i det är att fortsätta prioritera vattenfrågorna. Det gäller såväl säkerställandet av vattenförsörjningen i Gnesta tätort som hållbar och långsiktig avloppsrening. Mycket gott arbete pågår och det arbetet behöver fortsätta.

Våra företagare utgör den absolut största delen av vår arbetsmarknad och förtjänar därför den absolut bästa servicen. Tillsammans vill vi skapa ett bra företagsklimat med bra förutsättningar för fler välmående och växande företag.

Förändringsresan i skolan har levererat resultat. Vi ser att kunskapsresultaten har höjts och att vi har den högsta lärarbehörigheten i länet. Vi kommer nu fortsätta resan där prioriterade frågor, utöver lärarbehörigheten, är arbete med elevernas trygghet och trivsel, hälsa och studiemotivation.

Kommunens seniorer ska fortsatt ges möjlighet till en aktiv fritid samtidigt som de som behöver ska få en trygg, hjälpande hand när så behövs. Fokus kommer vara på det långsiktigt förebyggande arbetet, där samarbete med våra pensionärsorganisationer, frivilliga och äldreomsorgen är viktigt.

Det är i denna framtidsplan kommunens inriktningsmål slås fast och till varje inriktningsmål finns prioriterade uppdrag. Nämnderna kommer att utifrån detta ta fram verksamhetsplaner och leverera en god samhällsservice till våra medborgare, besökare och företagare. Våra medarbetare har det mycket viktiga uppdraget att arbeta med våra högt uppställda mål och med deras kompetens, arbetsinsats och arbetsglädje kan vi förflytta berg.

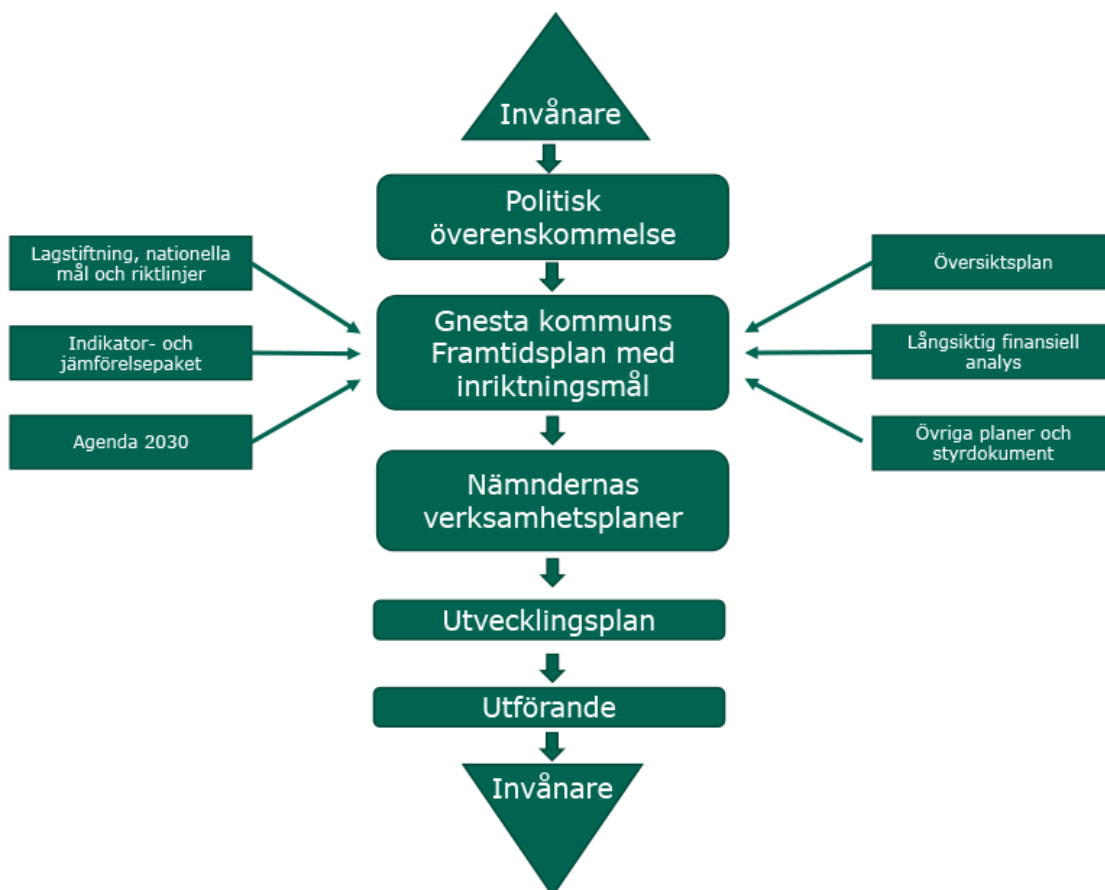
Linda Lundin (S)

Anna Ekström (M)

Gnesta kommuns styrmodell

Gnesta kommuns styrmodell sätter kommuninvånaren i fokus. Modellen bygger på att väljarnas vilja förs fram genom den politiska överenskommelsen mellan de styrande partierna. Överenskommelsen ligger sedan till grund för budgetarbetet.

Framtidsplanen är kommunens mest centrala styrdokument som anger färdriktningen för kommunens utvecklingsarbete. Utgångspunkten för framtidsplanen är det politiska styrets överenskommelse och de fem inriktningsmål som kommunfullmäktige sedan fastslagit. Framtidsplanen bygger på lagar och förordningar samt de planer, styrdokument och analyser som tagits fram i kommunen. Utifrån framtidsplanen ansvarar samtliga nämnder/styrelser för att utarbeta verksamhetsplaner för att planera sin verksamhet så att inriktningsmålen i framtidsplanen nås.

Politisk överenskommelse för Gnesta kommun 2023–2026

Socialdemokraterna och Moderaterna bildar nya styret och fortsätter ta gemensamt ansvar för Gnesta kommun under perioden 2023–2026. Mandatperiodens arbete ska präglas av invånarnas behov av service och långsiktig samhällsplanering.

Det politiska styret och kommunkoncernens organisation ska under mandatperioden:

- Fortsätta förändringsresan i kommunens skolor med fokus på kunskapsresultat, studiemotivation och trygghet
- Fördjupa arbetet med språkutvecklande arbetssätt för de tidiga åldrarna
- Fördjupa samarbetet mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen
- Flytta fritidsgården till Freja och skapa ett attraktivt vardagsrum för kommunens unga
- Ta fram tydliga investeringsplaner för skolgårdar, utemiljöer, parker och anläggningar
- Fördjupa samarbetet med våra pensionärsorganisationer och utveckla våra mötesplatser
- Införa servicegarantier inom äldreomsorgen och minska kötider till plats på äldreboende genom fler boendeplatser
- Särskilt prioritera vattenfrågorna och leverera lösningar på vatten- och avloppsrening
- Prioritera miljö- och klimatarbetet med fokus på praktiska lösningar för medborgarna
- Förenkla för föreningslivet och prioritera verksamheter som når barn och unga
- Förbättra kommunikationen och servicen till våra medborgare och företagare
- Förbättra företagsklimatet och utveckla mötet mellan näringslivet och kommunen
- Fördjupa trygghetsarbetet med fokus på förebyggande åtgärder
- Kraftsamla för att Gnesta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare
- Se över kommunens styrmodell och ekonomiska resursfördelningsmodell

Barn, utbildning och unga

Den påbörjade förändringsresan i skolan mot höjda kunskapsresultat ska fortsätta, arbetet med språk- och läsutvecklande arbetssätt i de tidiga åldrarna fördjupas och en

bättre överblick över de yngre elevernas läs- och skrivförståelse ska ges. Andelen behöriga lärare och förskollärare ska öka i hela kommunen. Den pedagogiska miljön ska säkerställas genom att tydliggöra investeringsplaner i utemiljöer, skolgårdar och förskole- och skolbyggnader. En ny förskola i Gnesta centrum ska byggas och förskolelokaler i Stjärnhov ses över. Särskilt prioriterade frågor är bättre kunskapsresultat, högre studiemotivation och ökad trygghet.

Samarbetet mellan barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden med respektive förvaltningar ska fortsättas. Fritidsgårdens uppdrag ska förtydligas och fritidsgården flyttas till Freja för att skapa ett attraktivt vardagsrum för kommunens unga.

Aktivt pensionärliv och en god omsorg om våra äldre

I vår kommun ska det finnas möjligheter till en aktiv vardag, en god gemenskap och trygghet när det behövs. Samarbetet med våra pensionärsorganisationer ska fördjupas och våra mötesplatser utvecklas. Träffpunkten ska utvecklas. Fler möjligheter för trygghetsbostäder skapas, servicegarantier om ett maxantal som besöker ditt hem från hemtjänsten och om fler utevistelser införs. Kötiderna till egen plats på äldreboende ska minska genom fler boendeplatser.

Bygga, bo och pendla i en attraktiv miljö

Hela kommunen ska utvecklas genom att det byggs både villor och attraktiva lägenheter. Grönstråk och parker ska ses över så vackra, trivsamma och lummiga stationssamhällen skapas. Våra invånare ska ha en god möjlighet att koppla upp sig, därför avser vi att arbeta aktivt för att fler ska ha tillgång till bredband och fiber. Man ska kunna ta sig till och från jobb och studier genom en robust och välfungerande tidtabell för pendeltåg, regionaltåg och bussar.

Vattenfrågorna prioriteras särskilt, där en ny vattentäkt ska säkras och avloppsreningen förbättras. Flera strategiska planer och program måste tas fram inom VA, energi och miljö och hållbarhet. Det ska vara lätt att göra rätt för medborgare och företagare i det vardagliga miljöarbetet.

Föreningsliv och fritid

Våra idrotts- och kulturföreningar gör ett fantastiskt jobb för att skapa aktiviteter som bjuder in till rörelse, glädje och nya vänner. Kommunen ska underlätta deras arbete genom god samverkan och service. Verksamhet som når barn och unga ska prioriteras. Lekparker, grönområden och promenadslingar ska bjuda in till rörelseglädje. Investeringsplaner i anläggningar, hallar, lekparker och parker ska tydliggöras. Klämmingsbergsbadet ska rustas upp. Kulturskolans utbud ska synliggöras och bibliotekens verksamhet utvecklas.

En tryggare kommun

Våra kommuninvånare ska känna sig trygga. Tidiga insatser för unga i riskzonen ska prioriteras genom god samverkan mellan elevhälsa, skola, socialtjänst, psykiatri och polis. Familjecentralens uppdrag ska utökas till att också stötta föräldrar till äldre barn och unga i samarbete med regionen. Det hälsofrämjande arbetet för psykisk och fysisk hälsa genom livet stärks.

Trygghetsvandringar ska genomföras och otrygga miljöer åtgärdas. Ett reglemente för trygghetskameror ska tas fram och klotter och skadegörelse åtgärdas snabbt. Ett nattvandringsbidrag till föreningar införs.

Näringsliv och företagande

Företagsklimatet ska förbättras och mötet mellan näringslivet och kommunen ska utvecklas vilket ska resultera i att företag vill etablera sig, utvecklas och stanna kvar i kommunen så fler jobb skapas lokalt. Mer industrimark tas fram. Myndighetsutövandet präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog. Kommunens medarbetare som har företagarkontakter utbildas i företagande och kommunal tillsyn ska präglas av dialog och faktureras i efterhand.

Kompetens och utveckling

Gnesta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som arbetar strategiskt med kompetensförsörjning på både kort och lång sikt. Ett gemensamt och idogt arbete för att sänka sjuktalen och säkra en robust organisation ska ske. Ledarskapet är avgörande och därför är ledarskapsutveckling en naturlig del i organisationsutvecklingen.

Kommunkoncernens ekonomi och styrning

Styrmodell och resursfördelningsmodell för kommunen ska ses över. Reglementen, arbetsordningar och styrdokument ska uppdateras. Den ekonomiska medvetenheten ska genomsyra hela organisationen, både den politiska och hela kommunkoncernens organisation. Detta avser långsiktig ekonomisk planering och löpande driftsekonomi. Kommunens årliga resultat ska i genomsnitt vara minst 2 procent av skatter och statsbidrag under innevarande mandatperiod.

Finansieringen av våra investeringar tydliggörs och behovet av upplåning till andra investeringar än våra större projekt såsom vattenverk, reningsverk och byggnation av förskola ska minskas.

Fullmäktiges inriktningsmål

De fem inriktningsmålen utgör grundfundamenten i nämndernas arbete. Mål om en effektiv och proaktiv organisation är ett gemensamt mål för den interna organisationen, som syftar till att vara en grundplatta för arbetet med att uppnå de övriga målen.

En attraktiv kommun	Fler välmående och växande företag	En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat	En trygg vård och omsorg med hög kvalitet
Som erbjuder attraktiva boendemiljöer i ett hållbart samhälle, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.	Som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen, där kommunens myndighetsutövning ska präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog.	Som ger varje barn och ungdom lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.	Som utformas i nära samverkan med brukare och personal.
En effektiv och proaktiv organisation			
Som ger kommuninvånarna, näringslivet och föreningslivet en god service med ett bra bemötande, tar till sig nya arbetssätt, handskas varsamt med kommunens ekonomi och utvecklar sin kompetens över tid.			

Vissa av inriktningsmålen är gemensamma för samtliga nämnder, medan andra är specifika för vissa av nämnderna. Vilka nämnder som ansvarar för att arbeta med vilka inriktningsmål framgår av nedanstående tabell.

Fullmäktiges inriktningsmål	Ansvarig nämnd
En attraktiv kommun	BOUN, KS, SBN, SN
Fler välmående och växande företag	KS, SBN
En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat	BOUN, SN
En trygg vård och omsorg av hög kvalitet	SN
En effektiv och proaktiv organisation	BOUN, KS, SBN, SN

Till varje inriktningsmål kopplas en målbild, problembeskrivning, prioriterade uppdrag och indikatorer. Målbilden anger det önskade läget, det vill säga en beskrivning av hur det ser ut när målet är uppnått. Inriktningsmålet tillsammans med målbilden ger nämnderna information om vad deras arbete ska syfta till att uppnå.

Problembeskrivningen visar vad som i dagsläget är bristerna och utmaningarna inom området, och vad organisationen därmed ska verka för att lösa. De prioriterade uppdragen pekar ut vilka områden som nämnderna ska fokusera på för att på så sätt bidra till nå målet. I en bilaga återfinns också ett antal indikatorer kopplade till varje

inriktningsmål. Indikatorer är olika mått som är utvalda för att ge en möjlighet att mäta huruvida organisationen närmar sig målen eller inte. Endast indikatorerna ger inte hela svaret på huruvida målet uppfylls eller inte, utan vid uppföljning görs en bedömning av måluppfyllelsen utifrån indikatorerna tillsammans med resultaten av de genomförda insatserna under året. Indikatorerna redovisas könsuppdelat där det är möjligt och relevant.

En attraktiv kommun

Som erbjuder goda boendemöjligheter i ett hållbart samhälle, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.

Målbild

Gnesta är en växande kommun som erbjuder en trygg och stimulerande miljö med invånare, besökare och företagare i fokus. En småstadsidyll nära storstad med en levande handel, ett aktivt kultur- och föreningsliv och ett rikt näringsliv.

Det finns ett varierat utbud av villor och attraktiva lägenheter i hela kommunen. Grönstråken och parkerna är vackra, lummiga och trivsamma. Den nya bebyggelsen är hållbar, har en varierad arkitektur som är anpassad till omgivningen och erbjuder bostäder som passar många olika typer av människor, behov och önskemål. Kommuninvånare ska känna sig trygga och samhället byggs för att fortsätta vara gemytligt och trivsamt där segregation förebyggs. Utveckling sker både i tätorterna och på landsbygden. Centrumkvarteret i Gnesta tätort utvecklas till ett gemytlig kvarter där stationssamhällets charm tas till vara och goda möjligheter för butiker och boende skapas. Kommunens företagare är viktiga för en levande kommun, i tätorter såväl som på landsbygden.

Gnesta är en kommun där vem du är eller vilken bakgrund du har inte påverkar individens möjlighet till utbildning, yrkeskarriär, service och inflytande. Tidiga insatser för unga i riskzonen prioriteras genom god samverkan mellan elevhälsa, skola, socialtjänst, psykiatri och polis.

Kommunen erbjuder en god och tillgänglig samhällsservice inom framför allt vård, omsorg och utbildning, och kommunen samverkar både internt och externt för att ge invånarna bästa möjliga stöd och service. Kommunen arbetar hälsofrämjande och för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Barnkonventionens principer integreras i alla frågor där barn berörs av kommunens beslut.

Gnesta kommun arbetar långsiktigt med klimatstrategiska lösningar för att nå de nationella miljömålen. Det finns långsiktigt hållbara planer för vatten- och avloppshantering. Kommunens sjöar och vattendrag värnas och yt- och grundvatten skyddas för att säkra tillgången på dricksvatten.

Ny bebyggelse lokaliseras i möjligaste mån så att gående, cykling och resande med kollektivtrafik underlättas samtidigt som utvecklingen på landsbygden möjliggörs. Kommunikationsmöjligheterna både inom kommunen och regionalt är goda, vilket gör

det enkelt att pendla till jobb och studier och att ta sig till och från fritidsaktiviteter. Spår- och busstrafiken är robust, tillförlitlig och hållbar. Andelen persontrafik som sker med kollektiva transporter ökar. Det är vanligt att invånarna använder flera transportslag och kommunens infrastruktur för elfordon är väl utbyggd. Bredbandsutbyggnaden ger landsbygden en stabil internetuppkoppling vilket gör det möjligt för fler att bo och verka även utanför tätorterna.

I Gnesta kommun frodas ett aktivt kultur- och föreningsliv som erbjuder ett rikt och varierat utbud av olika kultur- och fritidsaktiviteter för alla åldrar där barn och unga prioriteras särskilt. Naturen bjuder på goda möjligheter för rekreation och aktiviteter året om. Mångfalden i aktiviteter och upplevelser lockar såväl våra kommuninvånare som besökare. Kommunens fritidsgård, kulturskola och bibliotek bidrar till barns och ungdomars utveckling genom att ge dem en stimulerande fritid och rusta dem för ett gott vuxenliv.

Problembeskrivning

Under de senaste åren har grundvattnet minskat kraftigt och i Gnesta tätort råder låga grundvattennivåer. Detta sätter i dagsläget hinder för fortsatt bostadsbyggande och befolkningstillväxt i Gnesta tätort. Utan en försäkrad vattenförsörjning på kort och lång sikt riskeras även möjligheten till att tillgodose invånarnas grundläggande behov av vatten. Det finns ett behov av att säkerställa en hållbar avloppsrening då reningsverken är till åren samt att om bostadsbyggandet ska kunna fortsätta måste kapaciteten gällande avloppsrening säkerställas. Därtill behöver kommunen fokusera mer på säkerhets- och trygghetsfrågor, bland annat behöver reservkraftslösningar ses över för att tillgodose grundläggande behov vid kris.

Möjligheterna att resa kollektivt inom kommunen behöver utvecklas, precis som laddinfrastrukturen för elfordon. Tillgången på välfungerande bredband på landsbygden är inte tillräckligt bra för att tillgodose både privatpersoners och företagets behov. Klotter behöver saneras, ogräs rensas och parkerna fräschas upp. Föreningslivet behöver tydliga investeringsplaner i de anläggningar de utövar sina verksamheter i och en god service kring bokningar.

Prioriterade uppdrag

- Vattenfrågorna prioriteras särskilt, där en ny vattentäkt ska säkras och avloppsreningen förbättras samt att vattenkvaliteten i Frösjön höjs.
- Fortsätta planera för tillväxt med fokus på blandad bebyggelse av villor och attraktiva lägenheter i hela kommunen.
- Prioritera miljö- och klimatarbetet med fokus på praktiska lösningar för medborgarna.
- Flera strategiska planer och program tas fram inom VA, energi och miljö- och hållbarhet.
- Arbetet med centrumkvarteret i Gnesta tätort fortsätter.
- Förenkla för föreningslivet och prioritera verksamheter som når barn och unga

- Kulturskolans utbud ska synliggöras och bibliotekens verksamhet utvecklas.
- Lekparker, grönområden och promenadslingor ska bjuda in till rörelseglädje.
- Investeringsplaner i anläggningar, hallar, lekparker och parker ska tydliggöras.
- Klämmingsbergsbadet ska rustas upp.
- Trygghetsvandringar ska genomföras och otrygga miljöer åtgärdas.
- Ett reglemente för trygghetskameror ska tas fram.
- Klotter och skadegörelse åtgärdas snabbt.
- Ett nattvandningsbidrag till föreningar införs.

Fler välmående och växande företag

Som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen, där kommunens myndighetsutövning ska präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog.

Målbild

Gnesta kommun har ett starkt näringsliv som skapar arbetstillfällen i kommunen. Kommunen främjar företagande, kreativitet och innovation och uppmuntrar företagsamhet, vilket leder till att fler företag väljer att etablera sig i kommunen. Arbetsmarknaden är diversifierad och nya tjänsteföretag finns både i tätorterna och på landsbygden. Besöksnäringen är utvecklad både i tätorterna och på landsbygden. Besöksnäringen bidrar till arbetstillfällen som främjar en lokal kultur och lokala produkter. De gröna näringarna bidrar till att skapa en levande landsbygd där både jord- och skogsbruk är en del av det dynamiska och starka näringslivet som kännetecknar Gnesta kommun.

Detaljplaner för äldre befintliga verksamhetsområden är uppdaterade, tydliga och så flexibla de kan vara. Ny detaljplanerad industrimark är framtagen.

Kommunens myndighetsutövning är professionell och rättssäker och präglas av effektiv service med så korta handläggningstider som möjligt. Kontakterna med kommunen kännetecknas av tydlig information och en bra dialog.

Problembeskrivning

Företagsklimatet behöver förbättras. Företagen upplever att det är svårt att komma i kontakt med kommunen, att kommunens information är otydlig och det tar alltför lång tid att få svar. Kommunen behöver underlätta för företagare att hitta information och att göra rätt, att gå från informationsutlämning till vägledning och förståelsen för företagande behöver öka. Samarbetet med företagargorganisationer behöver utvecklas. I dagsläget är kommunen inte en motor i att nyttja det lokala näringslivet. Det finns detaljplaner som är föråldrade och som hindrar företagens utveckling.

Prioriterade uppdrag

- Myndighetsutövandet präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog.
- Kommunens medarbetare som har företagarkontakter utbildas i företagande.
- Kommunal tillsyn ska präglas av dialog och faktureras i efterhand.
- Föräldrade detaljplaner ses över och uppdateras.
- Mer industrimark tas fram.

En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat

Som ger varje barn och ungdom lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.

Målbild

Det ska inte spela någon roll varifrån du kommer utan vart du är på väg, kommuninvånarna ska ha tillgång till utbildning som är av hög kvalitet och som säkrar möjligheterna till lika förutsättningar för att lyckas med sin kunskapsresa. Därför ska den påbörjade förändringsresan i skolan mot höjda kunskapsresultat fortsätta, där särskilt prioriterade frågor är bättre kunskapsresultat, högre studiemotivation och ökad trygghet. Alla barn, oavsett vilken förskola eller skola de går på, känner sig trygga, har tillgång till en god pedagogisk lärmiljö som stimulerar barnens nyfikenhet och lust att lära. Barnens och ungdomarnas undervisning leds av legitimerade lärare. Eleverna når minst det grundläggande betygskriteriet, ges goda möjligheter till att nå högre betygskriterier och utvecklas för att möjliggöra aktiva livsval. Undervisningen ska utgå ifrån att alla elever kan och vill nå så långt som möjligt med sin utbildning.

Ungdomar som varken studerar eller arbetar erbjuds insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret som gör att de går vidare till studier eller arbete. Vuxenutbildningen skapar förutsättningar för hög måluppfyllelse och ett självständigt liv.

Problembeskrivning

För att ge varje barn och ungdom förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet är en genomgången skolgång, som gett eleverna kunskap och värden, av särskilt betydelse. Alltför få elever blir behöriga till gymnasieskolans nationella program, och det genomsnittliga meritvärdet är lägre än på skolor med liknande förutsättningar. Andelen legitimerade förskollärare har sjunkit och behöver öka samt att andel legitimerade lärare behöver fortsätta öka. Gnesta har en större andel elever med särskilda behov i jämförelse med riket. Arbetet med elever med särskilda behov behöver utvecklas, och i det arbetet ingår att göra en avvägning mellan inkludering och särlösningar.

För att få en hög måluppfyllelse behöver eleverna erbjudas en stimulerande undervisning. Därför krävs det att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att

elevernas lust att lära ökas. Barnen och ungdomarna är i alltför låg grad delaktiga i sitt eget lärande och saknar kunskap om vad som behövs göra för att nå målen. Pojkarnas betygsresultat är låga och det finns skillnader mellan pojkarnas och flickornas resultat.

För att erhålla en skola med hög måluppfyllelse har elevers närvaro en betydelse. Den totala skolfrånvaron är hög i alla stadier. En viktig beståndsdel i arbetet för att få ner frånvaron är det systematiska kvalitetsarbetet.

En ytterligare aspekt som är viktig för en skola med hög måluppfyllelse är att barnen behöver må bra. Den psykiska ohälsan behöver minskas och barnens fysiska hälsa säkerställas. Elevernas psykiska och fysiska välmående är av största vikt för en god skolgång och ett gott vuxenliv.

Prioriterade uppdrag

- Arbetet med språk- och läsutvecklande arbetssätt i de tidiga åldrarna fördjupas och en bättre överblick över de yngre elevernas läs- och skrivförståelse ska ges.
- Ökade kunskapsresultat genom prioriterat arbete med studiemotivation - delaktighet, stimulans, trygghet och trivsel, den psykiska och fysiska hälsan för barn, ungdomar och medarbetare, språk och matematik, inkluderande och tillgänglig lärmiljö, likvärdighetsarbete och hög lärarbehörighet.
- Den pedagogiska miljön ska säkerställas genom att tydliggöra investeringsplaner i utemiljöer, skolgårdar och förskole- och skolbyggnader.
- En ny förskola i Gnesta centrum ska byggas och förskolelokalerna i Stjärnhov ses över.
- Samarbetet mellan barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden med respektive förvaltningar ska fortsättas.
- Fritidsgårdens uppdrag ska förtydligas och fritidsgården flyttas till Freja för att skapa ett attraktivt vardagsrum för kommunens unga.
- Familjecentralens uppdrag ska utökas till att också stötta föräldrar till äldre barn och unga i samarbete med regionen.

En trygg vård och omsorg av hög kvalitet

Som utformas i nära samverkan med brukare och personal.

Målbild

Vården och omsorgen ger en upplevelse av trygghet, meningsfull tillvaro, delaktighet och gott bemötande. Förebyggande insatser genomförs tillsammans med civilsamhället i syfte att främja hälsa och förebygga ohälsa. God personalkontinuitet samt kompetens säkerställs inom samtliga verksamhetsområden. Patientsäkerheten är hög inom hälso- och sjukvårdsinsatser.

Samverkan inom vård och omsorg upprätthålls och utvecklas med externa parter såsom regionen, andra kommuner och frivilligverksamheter i olika nätverk i syfte att

erbjuda samhällsstöd utifrån ett helhetsperspektiv. Behov och önskemål från olika målgrupper inventeras och används i förbättringsarbete.

Problembeskrivning

Allt fler äldre väljer att bo kvar längre i ordinärt boende vilket medför ett ökat antal vård- och omsorgstagare med större och mer komplexa behov. Utvecklingen innebär för framtiden utökad hemsjukvård, hemtjänstinsatser samt bostadsanpassning. Nya arbetsmetoder och tekniska lösningar behövs för att möta vård- och omsorgstagares behov samt möjliggöra kvarboende på landsbygden. Samarbete med pensionärsorganisationerna och ideell sektor har utvecklats över tid genom Träffpunkten och Powerhuset som ett sätt att främja hälsa och motverka ensamhet.

Demenssjukdomar ökar i samhället, inte minst i yngre åldrar. Den sociala och psykologiska situationen påverkas i större utsträckning hos den yngre målgruppen vilket innebär en ny typ av utmaning gällande stöttning.

Förändrade behov av boendeplatser sker inom samtliga områden, utökade analyser krävs för att säkerställa framtida behov.

Antalet orosanmälningar har ökat generellt de senaste åren vilket enligt en studie från Socialstyrelsen i allmänhet beror på att anmälningsbenägenheten är större tack vare bättre rutiner och ökad kunskap om barn som far illa. Det finns ett ökat behov av öppna insatser som rör familjerelaterad problematik, missbruk och våld i nära relation.

Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och personalkontinuitet är en högaktuell fråga som kräver strategisk planering för att säkra nuvarande och framtida kompetensbehov samt kvalitet inom vård och omsorgsinsatser. Den nya lagstiftningen gällande skyddad yrkestitel för undersköterska samt kravet om fast omsorgskontakt inom hemtjänst kommer att innebära utmaningar avseende såväl kompetensutveckling som rekrytering.

Prioriterade uppdrag

- Fortsatt implementering av Nära vård.
- Boendeprognoser tas fram för att trygga framtida behov.
- Utveckla Träffpunkten och övriga mötesplatser tillsammans med pensionärsorganisationerna för att nå fler äldre i hela kommunen.
- Säkerställ en servicegaranti för hemtjänstens personalkontinuitet.
- Säkerställ en servicegaranti för utevistelser för vård- och omsorgstagare på särskilda boenden för äldre.

En effektiv och proaktiv organisation

Som ger kommuninvånarna, näringslivet och föreningslivet en god service med ett bra bemötande, tar till sig nya arbetsätt, handskas varsamt med kommunens ekonomi och utvecklar sin kompetens över tid.

Målbild

Det är lätt att kontakta kommunen via olika kanaler såsom e-post, telefon, besök och olika former av digitala tjänster. Frågor besvaras skyndsamt, och e-postmeddelanden besvaras senast inom två dagar. Kommunens verksamheter präglas av intresse och förståelse för kommuninvånarens, företags och andra aktörers behov och önskemål.

Medarbetare i kommunen uppmanas att ta initiativ till förbättringar i verksamheterna. Genom att systematiskt och kontinuerligt jobba med utveckling av kommunens olika processer, sker förenklingar, förbättringar och kvaliteten höjs. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara för att utveckla verksamheter och tjänster utifrån användarens behov.

Genom ett effektivt resursutnyttjande och en proaktiv verksamhetsstyrning håller kommunens verksamheter budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög. Medarbetarna har god kännedom om sin verksamhetsbudget och är delaktiga i planeringsarbetet.

Medarbetarna är kommunens viktigaste resurs. Gnesta kommun är en attraktiv arbetsgivare för nuvarande och framtida medarbetare. Genom att vara en attraktiv arbetsgivare kan kommunen locka till sig ny kompetens och utveckla och behålla den kompetens som finns inom organisationen. Arbetsmiljön på kommunens olika arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att ta initiativ och att känna ansvar i såväl det löpande som det långsiktiga arbetet. Kommunen tillvaratar medarbetarnas kompetens och intressen samt främjar en god arbetsmiljö med låg sjukfrånvaro.

Problembeskrivning

Olika undersökningar visar att servicenivån inte är tillfredsställande. Detta handlar om bemötande av personer som kontaktar kommunen, långa svarstider och handläggningstider. Information behöver göras mer tillgänglig och lätt att hitta. Digitaliseringen behöver utvecklas, bland annat i form av tillgång till automatiserade lösningar både internt och externt. Organisationen behöver arbeta för att optimera processer och samarbeten för att öka effektiviteten.

Det saknas en långsiktig ekonomisk planering, en långsiktig investeringsplan, och budgetprocessen behöver utvecklas. Det finns brister i uppföljningsprocessen och en bristande prognossäkerhet.

Kommunen har ett kraftigt ökande behov av arbetskraft inom områden där det råder brist på arbetskraft med rätt kompetens (exempelvis lärare, undersköterskor, personal inom det tekniska området). Personalomsättningen är hög inom delar av

organisationen. Organisationen behöver ge medarbetarna möjlighet till utveckling, och se till att av medarbetarnas kompetens nyttjas på bästa sätt.

Prioriterade uppdrag

- Förbättra kommunikationen och servicen till våra medborgare och företagare
- Arbeta strategiskt med kompetensförsörjning både på kort och lång sikt.
- Ett gemensamt och idogt arbete för att sänka sjuktalen och säkra en robust organisation ska ske.
- Ledarskapet är avgörande och därför är ledarskapsutveckling en naturlig del i organisationsutvecklingen.
- Styrmodell och resursfördelningsmodell för kommunen ska ses över.
- Reglementen, arbetsordningar och styrdokument ska uppdateras.
- Den ekonomiska medvetenheten ska genomsyra hela organisationen, både den politiska och hela kommunkoncernens organisation.
- Tydliga långsiktiga investeringsplaner ska tas fram.
- Finansieringen av våra investeringar tydliggörs och behovet av upplåning till andra investeringar än våra större projekt såsom vattenverk, reningsverk och byggnation av förskola ska minskas.

Planeringsförutsättningar

Ekonomiska förutsättningar

Efter två år av pandemi står Sveriges kommuner idag inför nya utmaningar. Stora ränte- och energiprisökningar, ett osäkert säkerhetsläge, hög inflation, höga pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling kommer att prägla budgetarbetet inför 2023.

Sveriges kommuner har visat mycket starka resultat under de senaste två åren, mycket tack vare en rad statliga åtgärder och en stigande börs. Men en hög nominell skatteunderlagsutveckling kommer under de närmaste åren ätas upp av en hög inflation och kraftigt stigande pensionskostnader.

Översikt över verksamheten i kommunen 2022–2025

Nyckeltal	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Befolkning per 31/12	11 493	11 526	11 603	11 847
Befolkningsökning, %	-0,2	0,3	0,7	2,1
Årets resultat, mnkr	21,3	16,6	17,2	17,8
Resultatets andel av skatter och bidrag, %	2,7	2,0	2,0	2,0
Investeringar, mnkr	116,4	177,4	89,3	176,6

För hela den kommunala sektorn beräknar SKR att det under 2023 kommer att saknas 9 miljarder kronor för att nå målet om ett resultat som motsvarar 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Totalt för perioden 2023–2025 stiger den uppskattningen till 16 miljarder kronor.

Utöver stigande kostnader riskerar både näringslivet och välfärden att uppleva brist på arbetskraft under kommande år. Den senaste prognosen från Statistiska centralbyrån visar en väsentligt lägre befolkningstillväxt än i tidigare prognoser. I synnerhet gäller det grupperna barn och unga som nu beräknas minska och befolkningen i arbetsför ålder som ökar långsamt. Den grupp som ökar snabbast de närmaste tio åren, även i antal räknat, är personer över 80 år.

Förutom betydande arbetsmarknadsinsatser krävs det nu att kommuner och regioner förändrar arbetssättet, och i högre grad använder tekniska lösningar som ger invånarna möjlighet att själva göra delar av de tjänster som annars kräver personella resurser.

Befolkningsutveckling

Under 2021 ökade befolkningen i Gnesta med 92 personer och uppgick i slutet av året till 11 513 personer. Det motsvarar en årlig ökning med 0,81 procent.

Enligt den senaste befolkningsprognosen från mars 2022 kommer antalet invånare i Gnesta uppgå till 14 965 personer år 2035, vilket är en ökning med 30 procent jämfört med år 2021. Det motsvarar en genomsnittlig årlig ökning med 1,9 procent under perioden.

Befolkningsprognos för 2022–2025

Ålder/År	2022	2023	2024	2025	Förändring antal	Förändring %
0–5	771	757	752	763	-8	-1
6–9	582	588	587	589	+7	+1
10–12	474	440	453	455	-19	-4
13–15	419	443	440	468	+49	+12
16–18	382	397	397	397	+15	+4
19–24	573	584	590	609	+36	+6
25–44	2605	2567	2570	2653	+48	+2
45–64	2904	2936	2949	3004	+100	+3
65–79	2123	2094	2077	2051	-72	-3
80–100+	660	719	790	859	+199	+30
Totalt	11 493	11 526	11 603	11 847	+354	+3

Mellan åren 2022 och 2025 är prognosen en ökning med 354 invånare. Det innebär en genomsnittlig ökning med 118 personer per år.

De grupper som ökar mest i procent enligt befolkningsprognosen, är åldersgruppen 13–15 år (+12 procent) och 80–100+ år (+30 procent).

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning¹

Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Skatteintäkter	576,3	610,3	636,0	662,2
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	129,2	142,3	148,3	154,4
Kostnadsutjämning	6,5	9,2	9,2	9,3
Regleringsbidrag/-avgift ²	31,7	22,1	21,9	17,9
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	3,1	10,7	10,8	10,8
Summa intäkter	746,8	794,6	826,1	854,7
Slutavräkning ³ 2021 korrigering	4,0	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning 2022	13,5	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning 2023	0,0	-1,8	0,0	0,0
Fastighetsavgift	31,2	33,0	33,0	33,0
Summa intäkter	795,5	825,8	859,1	887,7

Aviserade tillskott, statsbidrag och äldreomsorg

Belopp i tkr	2022	2023
Äldreomsorgssatsningen	5 076	5 166

Då dessa medel fördelas efter befolkningens storlek i respektive kommun kan det exakta beloppet komma att variera över åren.

Kommunens finansiella mål

Kommunfullmäktige har angett tre finansiella mål som ligger till grund för så väl budgetläggning samt uppföljning:

¹ Tabellen inkluderar **inte** äldreomsorgssatsningen.

² Inkluderar aviserade generella bidragsförändringar ur höstbudgeten.

³ Slutavräkning avser skillnaden mellan de preliminära skattemedlen och de faktiskt deklarerade skattemedlen.

- Årets resultat ska i genomsnitt vara 2 procent av skatter och statsbidrag under innevarande mandatperiod.
- Verksamheternas nettokostnadsandel med avdrag för jämförelsestörande poster ska uppgå till max 100 procent per år.
- Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner ska uppgå till minst 30 procent.

Gnesta kommuns ekonomiska läge

Prognos 2022

Prognosen för helåret 2022 är ett resultat på +21,3 mkr, vilket avviker från helårsbudgeten med +5,8 mkr.

För innevarande år är bedömningen att Gnesta kommun har en god ekonomisk hushållning. Prognosen för samtliga inriktningsmål är delvis måluppfyllelse, förutom för ekonomimålet där målet förväntas uppfyllas helt.

Det finns dock mycket som tyder på att kommunen kommer att uppleva en mer ansträngd ekonomi under de närmaste åren. Inflationsnivåerna är idag högre än på flera decennier och detta får givetvis mycket stor påverkan på hela den kommunala sektorn. Nämnderna kommer att få erfara stigande kostnader inom samtliga verksamheter, och det är samtidigt där åtgärder för att återfå balans måste vidtas. Skatter och statliga bidrag förväntas inte öka i den takt som nämndernas kostnader stiger. Att prioritera och effektivisera verksamheterna är därför nödvändigt för den kommande budgetperioden, och här finns anledning att flagga för svårigheter. Kommunen har dock, under många år, haft god ekonomi och detta kommer nu mycket väl till pass.

Budget 2023–2025

Budgetmodell

Kommunens resursfördelning utgår från SKR:s prognostiserade belopp för årets skatteintäkter och generella statsbidrag. Från detta belopp beräknas sedan avsättningar för avskrivningar, finansnetto, centrala pensionskostnader samt ett resultat motsvarande 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

Det belopp som kvarstår när dessa prioriterade poster har budgeterats utgör maximalt belopp att fördela till nämnderna.

Indexuppräkning, lön, hyra och pris

Storleken på nämndernas budget beräknas genom en indexering i tre steg, där utgångspunkten är budgettram från föregående år justerat för eventuella omfördelningar av uppdrag mellan nämnderna.

Indexering görs för lönekostnader, hyreskostnader samt för övriga driftskostnader. Effekten av indexeringarna innebär en förändrad budgettram.

Årliga indexuppräknings

Indexuppräkning %	2023	2024	2025
Lönekostnader	2,5	2,5	2,5
Hyreskostnader	3,0	2,0	2,0
Övrig drift	1,5	1,5	1,5

Generella förutsättningar

Förutsättningar	2023	2024	2025
PO-påslaget %	42,26	42,26	42,26
Internräntan %	1,0	1,25	1,25

Påslaget för personalomkostnader är under perioden 42,26 procent, vilket är en höjning med 2,11 procentenheter från 2022. Höjningen är en direkt följd av stigande pensionskostnader och avser högre avsättningar för dagens arbetarkollektiv. Alla nämnder är fullt kompenserade för denna höjning.

Internräntan ligger kvar på 1,0 procent under 2023 för att sedan höjas till 1,25 procent för 2024 och 2025.

Ytterligare utökning av ramarna

I de fall medel kvarstår efter indexuppräknigen fördelas även dessa enligt politiska prioriteringar. De extra resurser som fördelas i denna kategori är inte med nödvändighet ramhöjande, utan kan vara begränsade i tiden.

Effektiviseringar

Nämnderna har alltid som uppdrag att arbeta med möjliga effektiviseringar inom sina verksamheter, dock har inga uttalade specifika effektiviseringskrav ställts på verksamheterna. Full kompensation/inflationsjustering har heller inte lämnats för övriga omkostnader såsom konsultkostnader och förbrukningsmaterial.

Förändringar av nämndernas budgetramar 2022 – 2023

Tabellen visar effekten av indexering, justering samt politiska prioriteringar för respektive nämnd.

Nämnd	Budget 2022	Index Löner	Index Hyror	Index Drift	Justering +/-	Ytterligare utökning av ramar	Budget 2023
Kommunfullmäktige	-0,7						-0,7
Kommunstyrelsen	-79,5	-2,2	-0,7	-0,6	0,7	-1,6	-83,9
Barn- och utbildningsnämnden	-327,3	-7,9	-1,3	-2,1		-4,5	-343,1
Socialnämnden	-263,1	-8,0	-0,7	-1,2		-6,1	-279,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-32,6	-0,9		-0,3		-1,2	-35,0
Revision	-0,8					-0,1	-0,9
Valnämnd	-0,5				0,4		-0,1
Överförmyndarnämnd	-1,0						-1,0
Övriga nämnder	-0,1						-0,1
Nämndernas nettokostnader	-705,6	-19,0	-2,7	-4,2	1,1	-13,4	-743,8
Kommungemensamma poster	-25,6		-0,1	-0,3	8,6	-7,9	-25,4
Finansieringsenheten	746,7	-8,5			47,6		785,8
Summa	15,5	-27,5	-2,8	-4,5	57,3	-21,4	16,6

Den totala uppräknigen av lönekostnader mellan 2022 och 2023 uppgår till -27,5 mkr. Nämnderna får en uppräknig av lönekostnader med -19,0 mkr varav -10,8 mkr avser årets löneuppräknig (2,5 procent) och -8,3 mkr avser kompensation för ett höjt PO-påslag.

Höjningen av PO-påslaget förklaras av att avsättningarna till framtida pensioner nu höjs kraftigt. Även Finansieringsenheten får ett tillskott med -8,5 mkr till följd av de kraftigt stigande pensionskostnaderna. Här avser pensionskostnaderna dock faktiska utbetalningar till dagens pensionärskollektiv.

Kostnader för lokaler stiger med -2,8 mkr, vilket motsvarar årets indexering på 3 procent.

Driftskostnaderna justeras upp med -4,5 mkr helt i linje med indexeringen på 1,5 procent. Driftskostnader är att betrakta som verksamhetskostnader som inte kan hänföras till personalkostnader eller lokalkostnader.

Övriga justeringar återfinns inom kommunstyrelsen där finansnettot justeras ned med anledning av lägre bankkostnader inom skattekollektivet samt en lägre internränta inom taxekollektivet. Även valnämnden erhåller en lägre budget under 2023 då detta inte är ett valår.

Finansieringsenhetens justering (+47,6 mkr) ska uppfattas som 2023 års ökning av skatter och generella statsbidrag med avdrag för 2023 års ökning av centrala pensionskostnader, avskrivningar, finansnetto samt förändring av resultatkravet.

Utökning av ramar

Utöver de indexuppräknningar som beskrivs ovan har ett belopp motsvarande 21,4 mnkr fördelats. Av dessa har 13,4 mnkr fördelats direkt till nämnderna och de resterande 7,9 mnkr har gått till att förstärka budgeten för kommunens gemensamma verksamheter.

Prioriterade områden per nämnd	Belopp (mnkr)
Kommunstyrelsen	1,6
• Medarbetarundersökning	0,1
• Medborgarundersökning	0,1
• Personalsociala aktiviteter (julgåva)	0,2
• Säkerhetssamordning/lokalplanering	0,6
• Samarbete pensionärsorganisationer	0,1
• Nattvandring förening	0,03
• Genomförande av landsbygdsprogram	0,1
• Utredning av Frösjöns vattenkvalitet	0,2
• Utredning av planering av laddstolpar	0,05
• Websända KF sammanträden	0,05
Barn- och utbildningsnämnden	4,5
• Skolskjutskostnader avtal	3,4
• Utökning högstadiet	1,0

• Utökad uppdrag familjecentralen	0,05
Socialnämnden	6,1
• Särskild kollektivtrafik	1,8
• Violen helår	3,5
• Ekonomiskt bistånd - schablon	0,7
• Utökad uppdrag familjecentralen	0,05
Samhällsbyggnadsnämnden	1,2
• Indexering av ingångna avtal	0,8
• Utökning utveckling VA (halvårseffekt)	0,4
Revision	0,1
• Generellt tillskott	0,1
Kommungemensamma poster	7,9
• Samhällsunderstödda resor	1,7
• Reserv - demografi/oförutsett	4,7
• Digifysiskt Science center	0,1
• Parkeringsutredningen	0,2
• Organisatorisk översyn kommunstyrelseförvaltningen	1,0
• Strategiska planer VA/energi/miljö	0,25
• Föreningsmedel i särskild pott	0,05
• Ökat partistöd	0,05
Totalt	21,4

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen anslås 400 tkr för att årligen genomföra en medarbetarundersökning, delta i SCB:s medborgarundersökning samt budget för julgåvor till medarbetarna. Därutöver anslås kommunstyrelsen 600 tkr för arbete med trygghet, civilförsvar och beredskap samt lokalplanering. Kommunstyrelsen anslås också 125 tkr för samarbete med pensionärsorganisationer samt stöd till nattvandring, 100 tkr för genomförande av landsbygdsprogram, 200 tkr för utredning av frösjöns vattenkvalitet, 50 tkr för att utreda placering av laddstolpar samt 50 tkr för att införa webbsända Kommunfullmäktigemöten. Det tidigare tillfälliga anslaget om 500 tkr för föreningsbidrag kvarstår även under budgetåret 2023. Även tidigare anslag om 100 tkr för drift av kommande kvalitetsledningssystem kvarstår.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden anslås 3,4 miljoner kronor för ökade skolskjutskostnader, en miljon kronor för ytterligare en klass i årskurs 7 (som

genomfördes hösten 2022) samt 50 tkr för en utökning av familjecentralens uppdrag till att också stötta föräldrar till äldre barn via en föreläsningsserie. Tidigare anslagna medel om 150 tkr för gemensamma aktiviteter med socialnämnden kvarstår.

Socialnämnden

Socialnämnden erhåller 1,8 miljoner i indexuppräknings för den särskilda kollektivtrafiken i enlighet med budgetförslag från regionen. Nämnden anslås också 3,5 miljoner kronor för helårseffekten av öppnandet av det nya särskilda boendet Violen. Då den ekonomiska boståndsschablonen räknas upp utifrån inflationen, anslås socialnämnden 700 tkr för detta. Därutöver anslås nämnden 50 tkr för en utökning av familjecentralens uppdrag till att också stötta föräldrar till äldre barn via en föreläsningsserie. Tidigare anslagna medel om 150 tkr för gemensamma aktiviteter med barn- och utbildningsnämnden kvarstår.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden anslås 800 tkr för indexreglering av olika ingångna avtal (bland annat avtal med räddningstjänsten och avtal om serveringstillstånd). Nämnden anslås 400 tkr för en utredartjänst för genomförande av strategiska planer inom VA från och med halvårsskiftet. Tidigare anslag om 500 tkr för underhåll av utemiljöer kvarstår från tidigare år.

Kommungemensamma poster

Ramen för kommunstyrelsegemensamma poster står till kommunstyrelsens förfogande. Ramen utökas med 1,7 miljoner kronor för kostnadsökning för den allmänna kollektivtrafiken enligt budgeten från regionen. Ett anslag om 100 tkr ges för region Sörmlands arbete med att skapa ett Digifysiskt Science Center, 200 tkr anslås för att genomföra en parkeringsutredning i Gnesta tätort, och 300 tkr anslås för framtagande av strategiska planering inom VA, energi och miljö. Utöver detta, anslås 1 miljon kronor för att genomföra en organisatorisk översyn av kommunstyrelseförvaltningen, 50 tkr till en föreningspott där föreningar kan söka ersättning för särskilda kommunala insatser samt 50 tkr i ökat partistöd. 4,7 miljoner avsätts i reserv för demografiska förändringar och oförutsedda utgifter.

Finansiell utveckling 2022–2025

Resultaträkning 2022–2025

Resultat (mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	126,6	131,4	129,9	129,9
Verksamhetens kostnader	-863,1	-914,0	-935,4	-945,1
Avskrivningar	-28,0	-30,0	-32,0	-34,0
Verksamhetens nettokostnader	-764,5	-812,6	-837,5	-849,2
Skatteintäkter	578,2	610,3	636,0	662,2
Generella statsbidrag och utjämning	199,9	220,7	223,1	225,4
Verksamhetens resultat	13,6	18,4	21,6	38,5
Finansiella intäkter	3,6	4,0	4,0	4,0
Finansiella kostnader	-1,7	-5,8	-6,4	-6,4
Resultat efter finansiella poster	15,6	16,6	19,2	36,1
Årets resultatkrav	15,6	16,6	17,2	17,8
Kvar att fördela			2,1	18,4

Driftredovisning

Driftredovisningen ska spegla respektive nämnds totala ekonomiska förutsättningar. Det innebär, jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader som endast innehåller kommunexterna poster, att driftredovisningen också har påförts interna intäkter och kostnader.

Driftbudgetramar

Ramar (mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Kommunstyrelsen	-79,5	-83,9	-85,9	-88,0
Barn- och utbildningsnämnden	-327,3	-343,0	-351,1	-359,4
Socialnämnden	-263,1	-279,1	-285,9	-292,9
Samhällsbyggnadsnämnden	-32,6	-35,0	-36,1	-37,2
Revision	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9
Valnämnd	-0,5	-0,1	-0,3	-0,1
Överförmyndarnämnd	-1,0	-1,0	-1,1	-1,1
Övriga nämnder	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Nämndernas nettokostnader	-705,5	-743,8	-762,1	-780,5

Kommungemensamma poster	-25,6	-25,4	-27,2	-27,5
Finansieringsenheten	746,7	785,8	808,6	844,1
Resultatkrav	15,6	16,6	17,2	17,8
Kvar att fördela		0,0	2,1	18,4

Kommungemensamma poster

Drift (mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Återbäring el-kostnader	0,0	1,5	0,0	0,0
Samhällsunderstödda resor	-10,6	-12,6	-12,8	-13,0
Ofördelade hyror	-4,1	-4,2	-4,3	-4,4
Mark och fastigheter/strategiska planer	-2,4	-0,3	-0,3	-0,3
Försäkring och avgift	-1,8	-1,9	-1,9	-1,9
Medlemsavgifter	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Buffert - demografi/oförutsett	-4,9	-5,2	-5,2	-5,2
Organisatorisk översyn KSF	0,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kommunalt partistöd	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
LEADER	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Summa	-25,6	-25,4	-27,2	-27,5

Finansieringsenheten

Drift (mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Skatteintäkter	578,2	610,3	636,0	662,2
Generella statsbidrag	199,9	220,7	223,1	225,4
Avskrivning (skattekollektiv)	-20,7	-21,5	-22,5	-24,0
Finansiella intäkter	5,4	5,0	5,3	5,3
Finansiella kostnader	-1,6	-5,6	-6,2	-6,2
Pensionskostnader	-14,6	-23,1	-27,1	-18,6
Summa	746,7	785,8	808,6	844,1

Investeringsbudget

Investeringsvolymen de närmsta tre åren uppgår till cirka 443 mkr. Av dessa avser 101 mkr den skattefinansierade verksamheten inklusive oförutsett. Taxekollektivets

investeringar uppgår till cirka 343 mkr som främst avser en omfattande modernisering av vatten- och avloppsnätet. Under 2023 planeras ett större arbete gällande kommunens långsiktiga investeringsplanering samt en översyn av hela investeringsprocessen. Således kan förändringar av investeringsplanen behöva göras under det kommande verksamhetsåret.

Investeringar (mkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelsen – skattekollektivet	13,1	9,9	3,7	4,7
Samhällsbyggnadsnämnden	17,6	10,7	11,3	12,3
Barn- och utbildningsnämnden	3,0	3,6	3,4	5,9
Socialnämnden	3,2	2,2	1,5	1,4
Summa investeringar (ex taxekollektivet)	36,8	26,4	19,9	24,3
Kommunstyrelsen-taxekollektivet (VA)	71,4	141,0	58,8	141,7
Kommunstyrelsen- taxekollektivet (RH)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar taxekollektivet	71,4	141	58,8	141,7
Offentlig utsmyckning	0,1	0,1	0,1	0,1
Oförutsedda investeringar	5,0	5,0	5,0	5,0
Oförutsedda markköp	5,0	5,0	5,0	5,0
Planerade reinvesteringar anläggningar	0,5	0,5	0,5	0,5
Totala investeringar	118,8	178,0	89,3	176,6

Exploateringsbudget

(Belopp i mnkr)	Ingående balans 2022-11-30	Intäkt 2023	Kostnad 2023	Intäkt 2024	Kostnad 2024	Intäkt 2025	Kostnad 2025
Aspliden i Björnlunda	-2 208	2 700	-700	2 700			
Vackerby trädgårdsstad	-9 415		-2 000		-5 000	20 000	-20 000
Vackerby industriområde	-65	1 500	-300				
Sigtunavägen industri	-1 352	2 000	-300	2 000			
Summa		6 200	-3 300	4 700	-5 000	20 000	-20 000
Netto		2 900			-300		0

Aspliden i Björnlunda

Projektet för Aspliden består av sex villatomter i utkanten av Björnlunda tätort. Fastighetsbildning är genomförd och utbyggnad av vatten och avlopp har inletts under hösten 2022. Tomtförsäljning beräknas påbörjas under våren 2023. Projektet bedöms ge ett visst överskott.

Vackerby trädgårdsstad

Detaljplanarbete pågår med möjlighet till 600 bostäder i norra delen av Gnesta tätort, varav cirka 300 på kommunens mark. Två exploatörer är knutna till projektet på kommunens mark. Möjlig byggstart av gator och VA samt försäljning av del av marken är tidigast 2025 med hänsyn till att vattentillgången i Gnesta tätort måste säkerställas innan projektet startar. Preliminärt utgifter 2023 och 2024 för detaljplan samt projektering gata/VA.

Vackerby industriområde

Industriområde beläget i norra delen av Gnesta tätort. Det finns cirka 6 500 kvm detaljplanerad industrimark kvar i kommunal ägo. En del av marken reserveras för framtida utbyggnad av fjärrvärmeverket. Resterande mark kommer preliminärt att säljas under 2023 och bebyggas med industriradhus. Projektet som helhet bedöms gå med ett visst överskott.

Sigtunavägen industri

Avser mark för handel och industri vid Sigtnavägen i Gnesta tätort. Detaljplan finns. Kommande utgifter avser fastighetsbildning. Försäljning av tomter på sammanlagt 20 000 kvm ger ett överskott.

Sammanfattning

Sammantaget är bedömningen att intäkterna överstiger kostnaderna för exploateringsverksamheten under perioden 2023–2025. Tabellen är en översiktbild för treårsperioden. För respektive projekt finns intäkter och kostnader före perioden såväl som efter perioden. Två projekt, Aspliden och Vackerby industriområde, bedöms kunna färdigställas under perioden vilket kan påverka driftsbudget och avskrivningar.

Bilaga 1: Indikatorer

En attraktiv kommun

Indikator
Antal påstigande, kollektivtrafik -regiontåg -pendeltåg -buss
Möjlighet att enkelt använda kollektivtrafik för vardagliga resor
Antal bostäder i planberedskap
Antal färdigställda bostäder/lägenheter i nyproduktion
Nöjdhet med skötsel av allmänna platser (t.ex. torg, parker, lekplatser, gator/parker)
Antal utövare i idrottsföreningar
Antal unika elever på kulturskolan
Väntetid till särskilt boende
Befolkningstillväxt per år
Tillgång, eller absolut närhet, till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) – glesbebyggt område
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 invånare
Anmälda våldsbrott, antal/1000 invånare
Upplevd trygghet i sitt eget bostadsområde
Långtidsarbetslöshet, 25–64 år, årsmedelvärde
Solcellsanläggningar: - Solcellsanläggningar totalt, antal - Installerad effekt, totalt
Antal befintliga laddstolpar för elfordon
Antal fossil drivna fordon i - kommunens fordonsflotta - de kommunala bolagens fordonsflotta
Andel kommunala badplatser med tjänlig badvattenkvalitet
Total vattenförbrukning per capita

Fler välmående och växande företag

Indikator
Företagsklimat enligt SKR:s Öppna jämförelser – Totalt, NKI
Företagsklimat enligt SKR:s Öppna jämförelser – Bemötande, NKI
Företagsklimat enligt SKR:s Öppna jämförelser – Effektivitet, NKI
Företagsklimat enligt SKR:s Öppna jämförelser – Rättssäkerhet, NKI
Företagsklimat enligt SKR:s Öppna jämförelser – Tillgänglighet, NKI
Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv – sammanfattande omdöme
Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv – kommunens service och bemötande
Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv – kommunens information till företagen

En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat

Indikator
Genomsnittligt meritvärde i åk 9
Andel elever i åk 9 med gymnasiebehörighet
Andel elever i åk 9 med E i alla ämnen
Fullföljd gymnasieexamen inom 4 år
Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs

En trygg vård och omsorg med hög kvalitet

Indikator
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren får den hjälp hen vill ha
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0–20 år, medelvärde
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd

En effektiv och proaktiv organisation

Indikator
Bemötande vid kontakt med kommunens personal
Svar direkt på enkel fråga via telefon
Svar på e-postfråga inom två arbetsdagar
Hur tycker du att din kommun sköter sina olika verksamheter?
Årets resultat i förhållande till skatter och statsbidrag
Verksamhetens nettokostnadsandel
Soliditet exklusive ansvarsförbindelsen
Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen
Prognossäkerhet
Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid
Sjukfrånvaro: Andel (%) av total sjukfrånvaro som överstiger 59 dagar
Personalomsättning
HME (Hållbart medarbetarengagemang)
Andel medarbetare som kan rekommendera Gnesta kommun som arbetsgivare